

POSTANOWIENIE

11 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 11 września 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A. S. i W. S.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 28 kwietnia 2023 r., I ACa 722/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę po 2700 zł
(dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

1. Wyrokiem z 28 kwietnia 2023 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi w punkcie pierwszym (1) oddalił apelację pozwanego Bank spółki akcyjnej z siedzibą w W. od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 10 stycznia 2022 r., w którym sąd ten oddalił żądanie główne powodów A. S. i W. S., z żądania ewentualnego ustalił, że bliżej określona umowa kredytu hipotecznego dla osób fizycznych zawarta przez strony jest nieważna, zasądził od pozwanego na rzecz powodów łącznie do ich majątku objętego ustawową wspólnością majątkową kwotę 117.428,48 CHF z ustawowymi

odsetkami za opóźnienie od dnia 6 lutego 2021 roku do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach procesu; w punkcie drugim (2) Sąd Apelacyjny orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła strona pozwana. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1, pkt 2 i pkt 3 k.p.c. Podał, że w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów: art. 189 k.p.c. w zw. z art. 130^{1a} § 1 k.p.c.; art. 189 k.p.c.; art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: „Dyrektywa 93/13”); art. 385¹ § 1 k.c.; art. 353 § 1 w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe; art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 7 ust. 1 i 8b ust. 1 Dyrektywy 93/13 i art. 353¹ k.c. w zw. z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji; art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 385¹ § 2 k.c., w zw. z art. 3 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 Dyrektywy 93/13; art. 358 § 2 k.c. w zw. z art. 385¹ § 2 k.c.; art. 24 ust. 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2025) w zw. z art. 385¹ § 2 k.c. Ponadto skarżący stwierdził, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne polegające na konieczności odpowiedzi na następujące pytania:

1. czy żądanie „ustalenia nieważności umowy” stanowi roszczenie dopuszczalne na gruncie przepisów k.p.c., czy może być uwzględnione przez sąd rozpatrujący sprawę, a jeżeli takie sformułowanie roszczenia jest wadliwe, to jaki powinien być skutek zgłoszenia takiego powództwa przez stronę powodową?
2. jeżeli stronie powodowej przysługuje dalej idące roszczenie o zapłatę, wynikające ze stosunku prawnego w postaci rzekomo nieważnej umowy kredytu indeksowanego kursem waluty obcej, w szczególności wynikające z możliwości żądania zwrotu dokonanych świadczeń na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, to czy strona powodowa posiada interes prawny w żądaniu ustalenia nieistnienia stosunku prawnego wynikającego z umowy?
3. czy dopuszczalne jest wyeliminowanie przez strony charakteru niedozwolonego w rozumieniu art. 385¹ k.c. (abuzyność) postanowień

umowy kredytu dotyczących indeksacji (waloryzacji) do kursu waluty obcej, odsyłających do tabeli kursów walut obcych banku-kredytodawcy, poprzez zastąpienie lub uzupełnienie ich, wskutek zawarcia aneksu do umowy, postanowieniami pozbawionymi abuzywnego charakteru, dającymi możliwość korzystania przez kredytobiorcę z dowolnie wybranego kursu, poprzez samodzielne nabywanie waluty obcej na poczet spłaty kredytu?

4. czy w przypadku, gdy proces poinformowania konsumenta o ryzykach wynikających z wprowadzenia do umowy kredytu klauzul przewidujących indeksację kursem waluty obcej polegał na przedstawieniu konsumentowi szczegółowej informacji o ryzyku kursowym związanym z zaciągnięciem kredytu, a konsument potwierdził przekazanie tej szczegółowej i wyczerpującej informacji (wynikającej z procedur wewnętrznych banku) poprzez złożenie pisemnego oświadczenia, to czy klauzule obciążające konsumenta ryzykiem kursowym mają charakter jednoznaczny i nie stanowią postanowień niedozwolonych w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.?
5. czy norma zawarta w umowie kredytu indeksowanego do kursu waluty obcej, zawierająca odesłanie do kursu określonego w tabeli kursowej publikowanej przez bank, podlega kontroli z punktu widzenia przesłanek abuzywności, czy też kontrola taka jest wyłączona na mocy art. 1 ust. 2 Dyrektywy 93/13, z uwagi na fakt, że publikowanie kursów walutowych przez banki oparte jest na ustawowej podstawie prawnej, tj. art. 111 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U 2020, poz. 288)?
6. czy określenie „niedozwolone postanowienia umowne” w rozumieniu art. 385¹ § 1 i 2 k.c., dotyczy określonych przez strony umowy norm postępowania, czy też przeciwnie – wyodrębnione redakcyjnie fragmenty tekstu umowy oraz czy dopuszczalne jest wyeliminowanie z umowy całości kwestionowanych jednostek redakcyjnych w sytuacji, gdy stwierdzono abuzywność wyłącznie w odniesieniu do części zawartych tam norm?
7. czy norma zawarta w umowie kredytu indeksowanego do kursu waluty obcej, regulująca odesłanie do konkretnego źródła pochodzenia kursu walutowego (tzw. klauzula *spreadu*), stanowi normę regulującą główne świadczenia stron

w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. oraz czy norma ta należy do *essentialia negotii* umowy kredytu?

8. czy stwierdzenie przez sąd niezwiązania konsumenta normą zawartą w umowie kredytu indeksowanego do kursu waluty obcej, regulującą odesłanie do konkretnego źródła pochodzenia kursu walutowego (kursu kupna i sprzedaży, tzw. klauzula *spreadu*), skutkuje również niezwiązaniem konsumenta normą, zgodnie z którą wartość wzajemnych świadczeń uzależniona jest od kursu waluty obcej (tzw. klauzula ryzyka) oraz czy niezwiązanie konsumenta klauzulą ryzyka skutkuje upadkiem umowy?
9. czy jest zgodna z zasadami proporcjonalności, równości i pewności prawa, wynikającymi z Konstytucji oraz przepisów prawa unijnego, jak również z celami Dyrektywy 93/13 oraz z celami art. 385¹ § 2 k.c., wykładnia polegająca na twierdzeniu, że niezwiązanie stron klauzulą *spreadu* ma rzekomo skutkować niezwiązaniem również klauzulą ryzyka, co miałoby z kolei prowadzić do przekształcenia stwierdzenia nieważności całej umowy?
10. czy stwierdzenie przez sąd niezwiązania konsumenta normą, zawartą w umowie kredytu indeksowanego do kursu waluty obcej, regulującą odesłanie do konkretnego źródła pochodzenia kursu walutowego (kursu kupna i sprzedaży, tzw. klauzula *spreadu*), przy jednoczesnym stwierdzeniu że konsument jest związany normą, zgodnie z którą wartość wzajemnych świadczeń uzależniona jest od kursu waluty obcej (tzw. klauzula ryzyka), skutkuje koniecznością dokonania wykładni postanowień umowy z pominięciem klauzuli *spreadu*, natomiast z wykorzystaniem przepisów dyspozytywnych w brzmieniu aktualnym na dzień zamknięcia rozprawy, w szczególności art. 358 § 2 k.c. lub art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, oraz stwierdzeniem, że umowa podlega wykonaniu z wykorzystaniem do przeliczeń kursu średniego waluty indeksacji publikowanego przez Narodowy Bank Polski, aktualnego na dzień danej operacji finansowej?

3. Ponadto skarżący podniósł, że w sprawie zachodzi nieważność postępowania przed sądem drugiej instancji na podstawie art. 379 pkt 4 k.p.c. z uwagi na naruszenie art. 367 § 3 k.p.c. w zw. z art. 15zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z 2

marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. 2021, poz. 1090, ze zm.) poprzez rozpoznanie sprawy w składzie jednego sędziego.

4. Powodowie wniesli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej a także o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powodów zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.; nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wówczas usprawiedliwione.

6. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie zostać przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. postanowienia SN z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13 oraz z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15 oraz z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym (zob. postanowienia SN z 26 października 2021 r., I CSK 266/21 oraz z 30 czerwca 2021 r., III CSK 53/21).

7. Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto,

podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, i z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

8. Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że skarga kasacyjna strony pozwanej pomimo obszerności rozważań nie zawiera argumentów wystarczających dla uznania, że w sprawie spełniona została przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1 lub pkt 2 k.p.c., uzasadniająca przyjęcie sprawy do rozpoznania.

9. Przede wszystkim należy zauważyć, że skarżący w znaczącej części nieprawidłowo formułuje przesłanki kasacyjne. Powołuje bowiem jako podstawę wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przepisy art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., przy czym w przypadku większości przesłanek podnosi te same bądź bardzo zbliżone problemy wskazując na istnienie w danym zakresie zagadnienia prawnego jak i potrzeby wykładni przepisów prawnych. Tym samym łączy w zakresie poszczególnych podnoszonych kwestii (okoliczności) „istotne zagadnienie prawne” i „potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości”. Ponadto skarżący w zakresie podniesionych przesłanek kasacyjnych nie sporządził w sposób prawidłowy uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Sporządził bowiem jedno uzasadnienie dla przesłanek kasacyjnych z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. i z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Tymczasem, jak wyżej wyjaśniono, są to różne przyczyny (przesłanki) kasacyjne i w ich zakresie obowiązują różne wymogi odnośnie ich konkretyzowania i uzasadniania.

10. Podniesione przez skarżącego zagadnienia prawne i wątpliwości wykładnicze dotyczą w większości problemów związanych ze stwierdzeniem abuzywności postanowienia umowy kredytu indeksowanego i skutków tej abuzywności. Należy zauważyć, że kwestie te były przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. np. zob. np. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r. - zasada prawna - III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56; uchwała Sądu Najwyższego z 28 kwietnia 2022 r., III CZP 40/22; wyroki Sądu Najwyższego: 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I

CSK 242/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18; z 30 września 2020 r., I CSK 556/18; z 2 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 27 lipca 2021 r., V CSKP 49/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 415/22; z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22; z 26 maja 2022 r., II CSKP 650/22; z 13 maja 2022 r. II CSKP 293/22; 13 maja 2022 r. II CSKP 405/22; z 31 marca 2023 r., II CSKP 1052/22; z 26 maja 2022 r., II CSKP 650/22; z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 1200/22; z 29 listopada 2023 r., II CSKP 1461/22; z 9 lutego 2024 r., II CSKP 13/23; z 8 marca 2024 r., II CSKP 1956/22; z 8 marca 2024 r., II CSKP 183/23; z 20 marca 2024 r., II CSKP 401/23; z 20 marca 2024 r., II CSKP 2144/22; wyroki TSUE z 3 października 2019 r., C-260/18, Kamil Dziubak, Justyna Dziubak przeciwko Raiffeisen Bank International AG i z 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, I.W., R.W. przeciwko Bank BPH S.A.).

11. Kwestie prezentowane przez skarżącego jako „istotne zagadnienie prawne” dotyczące abuzywności postanowień umów kredytów indeksowanych, nie mają obecnie waloru nowości. Istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., winno natomiast stanowić problem nowy, dotychczas niewyjaśniony w orzecznictwie, budzący wątpliwości kwalifikowane, a nie zwykłe, które mogą być rozstrzygnięte przez sąd powszechny w toku rozpoznawania sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 26 września 2019 r., I CSK 228/19; z 8 marca 2023 r., I CSK 2576/22). Aktualnie nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. kwestia skutków wyeliminowania z umowy kredytu indeksowanego kursem waluty obcej klauzuli przeliczeniowej (zob. zwłaszcza wyrok Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2023 r., II CSKP 454/22 i cytowana tam judykatura). W orzecznictwie nie budzi też obecnie wątpliwości stanowisko, że niedopuszczalne jest zastępowanie wyeliminowanego abuzywnego postanowienia umowy innym mechanizmem wyliczenia kwoty raty kapitałowo-odsetkowej. Żaden bowiem przepis prawa, w tym art. 385¹ i art. 358 § 2 k.c., nie daje podstaw do zastąpienia klauzuli abuzywnej innym postanowieniem. Uzupełnienie luk po wyeliminowaniu takiej klauzuli stanowiłoby bowiem zbyt daleko idącą modyfikację umowy w celu ratowania sytuacji prawnej przedsiębiorcy stosującego niedozwolone postanowienie umowne (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2022 r. II CSKP 550/22; postanowienia Sądu Najwyższego z 31 maja

2022 r., I CSK 2314/22; z 1 lutego 2023 r., I CSK 5615/22 oraz z 6 lipca 2023 r., I CSK 5755/22).

12. Potwierdza to Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22, w której stwierdzono m.in., że w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego, odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów. Ponadto Sąd Najwyższy przesądził także, że w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie. Poważnego charakteru nie ma też zagadnienie dotyczące znaczenia art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, gdyż – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z 7 lutego 2024 r., I CSK 120/24 – jest jasne, że nie jest to przepis dyspozytywny, który ma kształtować treść stosunku umowy kredytu, a w szczególności determinować kształt mechanizmu waloryzacyjnego w zakresie kursu walutowego miarodajnego dla przeliczeń, co dopiero pozwalałoby odwołać się do domniemania, że ów kształt był wynikiem należytego wyważenia ogółu praw i obowiązków stron przez ustawodawcę i wyłączałoby kontrolę abuzywności zgodnie z art. 1 ust. 2 dyrektywy 93/13.

13. Także wykładnia art. 189 k.p.c., w szczególności w kwestii istnienia interesu w wytoczeniu powództwa o ustalenie, w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi obecnie istotnych wątpliwości (zob. np. wyroki z 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 44; z 1 czerwca 2022 r., II CSKP 364/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 51; i z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 1200/22, i powołane w nich orzecznictwo). Zastrzeżenia skarżącego co do formułowania roszczenia w oparciu o art. 189 k.p.c. również nie wskazują na potrzebę wykładni tego przepisu. W powołanym przez skarżącego wyroku z 1 czerwca 2022 r., II CSKP 364/22, Sąd Najwyższy co prawda zanegował możliwość formułowania na podstawie art. 189 k.p.c. żądania ustalenia nieważności umowy, jednak wskazał też, że takie podejście było wcześniej w orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie akceptowane. Żądanie ustalenia nieistnienia stosunku prawnego może być „w ramach skrótu

myślowego” określone jako żądanie ustalenia nieważności umowy - zmierza ono wówczas do ustalenia nieistnienia stosunku prawnego, mogącego wynikać z zawartych przez strony umów, następnie ocenionych przez stronę jako nieważne (zob. też postanowienia Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2024 r., I CSK 1120/23 i z 22 maja 2024 r., I CSK 369/23).

14. Tożsame bądź bardzo zbliżone zagadnienia i wątpliwości wykładnicze, jak sformułowane przez skarżącego, były już wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego w ramach tzw. przedsądu; zob. np. postanowienia: z 25 maja 2022 r., I CSK 2667/22; z 7 lutego 2024 r., I CSK 120/24; z 15 lutego 2024 r., I CSK 161/23; z 28 lutego 2024 r., I CSK 8/23; z 26 marca 2024 r., I CSK 27/24; z 24 kwietnia 2024 r., I CSK 721/23; z 13 maja 2024 r., I CSK 279/23; z 22 maja 2024 r., I CSK 369/23, do których szczegółowych uzasadnień wypada odesłać w celu uniknięcia zbędnych powtórzeń.

15. W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie nie zachodzi nieważność postępowania przed sądem drugiej instancji na podstawie art. 379 pkt 4 k.p.c., w związku z rozpoznaniem sprawy w składzie jednoosobowym na podstawie art. 15 zzs1 ust. 1 pkt 4 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczegółowych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W powołanej przez skarżącego uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22, Sąd stwierdził, że rozpoznanie sprawy w takim składzie prowadzi do nieważności postępowania, przy czym nadając tej uchwale moc zasady prawnej Sąd ustalił, że uchwała ta obowiązuje „od dnia jej podjęcia”, a ściślej – jak doprecyzował w punkcie 62 uzasadnienia – nie ma zastosowania do orzeczeń wydanych do dnia 26 kwietnia 2023 r. włącznie. W niniejszej sprawie zaskarżony wyrok został wprawdzie ogłoszony w dniu 28 kwietnia 2023 r., niemniej rozprawa w sprawie została zamknięta w dniu 26 kwietnia 2023 r. (k.873v akt sprawy). Rozpoznanie sprawy nastąpiło zatem przed dniem uzyskania mocy obowiązującej przez wymienioną uchwałę. Ponadto należy zwrócić uwagę, że o niedopuszczalnym naruszeniu art. 45 ust. 1 Konstytucji nie świadczy samo odstępstwo od zasady kolegalności. W kontekście zasad konstytucyjnych ingerencja ustawodawcy w tę zasadę w czasie zagrożenia epidemiologicznego nie

jest z zasady niedopuszczalna i nie skutkuje *a priori* nieważnością postępowania (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 29 kwietnia 2022 r., III CZP 77/22; z 15 lutego 2024 r., I CSK 413/23 i z 11 kwietnia 2024 r., I CSK 1092/23).

16. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

17. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. oraz § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

[ał]